

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЦЕНТРАЛЬНОУКРАЇНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ
ТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Кафедра аудиту, обліку та оподаткування

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Назва курсу	Теорія економічного аналізу
Викладач 	Алла ЛИСЕНКО, кандидат економічних наук, доцент, доцент кафедри аудиту, обліку та оподаткування
Контактний тел.	+38(066) 191-62-79
E-mail:	Lysenkoalla2010@ukr.net
Обсяг та ознаки дисципліни	Вибіркова дисципліна, змістових модулів – 2. Форма контролю: залік. Загальна кількість кредитів – 4, годин – 120, у т.ч. лекції – 28 годин, практичні заняття – 14 годин, самостійна робота – 78 годин. Формат: очний (offline / facetoface) / дистанційний (online). Мова викладання: українська / англійська. Рік викладання – 2022.
Консультації	Консультації проводяться відповідно до Графіку, розміщеному в інформаційному ресурсі moodle.kntu.kr.ua; у режимі відео конференцій Zoom, через електронну пошту, Viber, Messenger, Telegram за домовленістю.
Пререквізити	Ефективність засвоєння змісту дисципліни «Теорія економічного аналізу» значно підвищиться, якщо студент попередньо опанував матеріал таких дисциплін як: основи економічної теорії, вища та прикладна математика, основи інформаційних систем, макроекономіка, регіональна економіка.

1. Мета і завдання дисципліни

Метою вивчення навчальної дисципліни «Теорія економічного аналізу» є забезпечення здобувачів вищої освіти комплексом знань, умінь та навичок, необхідних для застосування в професійній діяльності, вивчення

теоретичних основ та методик проведення економічного аналізу.

Завдання вивчення дисципліни:

- формування компетентностей, важливих для особистісного розвитку фахівців та їхньої конкурентоспроможності на сучасному ринку праці;
- надання здобувачам вищої освіти теоретичних знань та практичних навичок щодо проведення економічного аналізу на підприємствах різних форм власності та господарювання;
- вивчення методів аналітичних досліджень й огляд сфери їх практичного застосування, оволодіння методикою проведення аналізу фінансово-господарської діяльності підприємства, системною методологією пошуку й прийняття оптимальних управлінських рішень.

2. Результати навчання

У результаті вивчення навчальної дисципліни здобувач вищої освіти повинен

знати:

- базові прийоми та способи економічного аналізу;
- теоретичні основи здійснення розрахунку економічних показників, які характеризують діяльність підприємств (установ, організацій);
- загальну методiku проведення аналітичного дослідження;

вміти:

- виконувати економічні розрахунки в ході проведення аналізу використання ресурсного потенціалу, доходів, витрат, фінансових результатів господарювання та фінансового стану підприємства;
- обґрунтовано обирати прийоми та способи для проведення економічного аналізу діяльності окремих суб'єктів господарювання;
- узагальнювати результати аналізу та розробляти на основі цього виважені управлінські рішення, розраховувати внутрішні та зовнішні резерви підвищення ефективності господарювання.

набути соціальних навичок (soft-skills):

- здійснювати професійну комунікацію, ефективно пояснювати і презентувати матеріал;
- взаємодіяти в економічному середовищі.

3. Політика курсу та академічна доброчесність

Очікується, що здобувачі вищої освіти будуть дотримуватися принципів академічної доброчесності, усвідомлювати наслідки її порушення.

При організації освітнього процесу в Центральноукраїнському національному технічному університеті здобувачі вищої освіти, викладачі та

адміністрація діють відповідно до: Положення про організацію освітнього процесу; Положення про організацію вивчення вибіркового навчальних дисциплін та формування індивідуального навчального плану ЗВО; Кодексу академічної доброчесності ЦНТУ.

4. Програма навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. Наукові основи економічного аналізу, його організація, інформаційне забезпечення та традиційні способи аналітичної обробки економічної інформації

Тема 1. Наукові основи економічного аналізу та його роль в управлінні підприємством.

Тема 2. Види аналізу, його організація та інформаційне забезпечення.

Тема 3. Метод і методика комплексного аналізу господарської діяльності підприємства.

Тема 4. Абсолютні, відносні та середні величини як основа для первинної обробки економічної інформації.

Тема 5. Застосування прийому порівняння та способи групування інформації в економічному аналізі.

Тема 6. Балансовий, графічний способи аналізу та табличне відображення результатів аналізу.

Тема 7. Методика факторного аналізу.

Змістовий модуль 2. Способи детермінованого та стохастичного факторного аналізу, базові методики аналізу важливих аспектів діяльності суб'єкта господарювання

Тема 8. Поняття детермінованого факторного аналізу та застосування індексного прийому в економічному аналізі.

Тема 9. Застосування в економічному аналізі способу ланцюгових підстановок, абсолютних та відносних різниць, пропорційного ділення (дольової участі).

Тема 10. Способи дослідження стохастичних (кореляційних) взаємозв'язків в аналізі господарської діяльності.

Тема 11. Методика проведення аналізу забезпеченості підприємства виробничими ресурсами та ефективності їх використання.

Тема 12. Методика проведення аналізу виробництва продукції, її реалізації та собівартості.

Тема 13. Методика проведення аналізу фінансових результатів діяльності та фінансового стану підприємства.

Тема 14. Методика виявлення та підрахунку резервів в аналізі господарської діяльності підприємств.

5. Система оцінювання та вимоги

Види контролю: поточний, підсумковий.

Методи контролю: спостереження за навчальною діяльністю здобувачів, усне опитування, письмовий контроль.

Рейтинг студента із засвоєння дисципліни визначається за 100 бальною шкалою, у тому числі: перший рубіжний контроль – 50 балів, другий рубіжний контроль – 50 балів.

Семестровий залік полягає в оцінці рівня засвоєння здобувачем вищої освіти навчального матеріалу на лекційних, практичних, семінарських заняттях та виконання індивідуальних завдань за стобальною та дворівневою («зараховано», «не зараховано») та шкалою ЄКТС результатів навчання.

6. Рекомендована література

1. Аналіз господарської діяльності: теорія, методика, розбір конкретних ситуацій / за заг. ред. К.Ковальчук. К.: «Центр учбової літератури», 2019. 328 с.
2. Волкова Н. А., Подвальна Н. Е., Семенова К. Д. Економічний аналіз: Навч. посібник. Одеса: ППЦ «Белка». 2020. 240 с.
3. Законодавство (Сайт Верховної Ради України). URL: <http://zakon.rada.gov.ua>.
4. Зибарева О.В., Гольцова І.Л. Ключові аспекти та сучасні тренди розвитку цифрових технологій в діяльності підприємств України. *Ефективна економіка*. 2020. № 12. – URL: <http://www.economy.nauka.com.ua/?op=1&z=8444>.
5. Кулик А.В. Теорія економічного аналізу: навч. посіб. – К.: ДП «Вид. дім «Персонал»». 2018 р. 452 с.
6. Лисенко А. Генезис нормативно-правового регулювання процесу комплексного аналітичного оцінювання результатів соціально-економічного розвитку регіонів України. *Розвиток обліку, аудиту та оподаткування в умовах інноваційної трансформації соціально-економічних систем : матеріали VIII Міжнародної науково-практичної конференції, 25 листопада 2020 р.*, ЦНТУ. Кропивницький: Ексклюзив-систем, 2020. С. 197-200. 404 с. ISBN 978-617-7942-03-9. <http://kntu.kr.ua/doc/zbirnyki/teachers/2020/11.pdf>.
7. Лисенко А.М. Детермінований факторний аналіз у дослідженні фінансово-господарської діяльності малого підприємства: методичний аспект. *Держава та регіони. Науково-виробничий журнал. Серія: Економіка та підприємництво*. 2020. №3 (114). Ч. 2, с. 116-122. URL: <http://dspace.kntu.kr.ua/jspui/handle/123456789/12070>; http://www.econom.stateandregions.zp.ua/journal/2020/3_2020/3_2_2020/21.pdf.
8. Лисенко А.М. Застосування інноваційних технологій навчання у процесі викладання економічного аналізу. // *Сучасні аспекти модернізації науки:*

- стан, проблеми, тенденції розвитку. *Матеріали XVIII-ої Міжнародної науково-практичної конференції (07 лютого 2022 р., м. Тарту (Естонія))*. С. 90-94. <http://dspace.kntu.kr.ua/jspui/handle/123456789/12062>; <http://perspectives.pp.ua/public/site/conferency/conf-18.pdf>.
9. Лисенко А.М. Складові елементи методики аналізу фінансової звітності малого підприємства. *Вчені записки Таврійського національного університету імені В.І. Вернадського. Серія: Економіка і управління*. Видавничий дім «Гельветика», Т. 31(70), №4, 2020, ч. 2, с. 119-125. URL: http://www.econ.vernadskyjournals.in.ua/journals/2020/31_70_4/31_70_4_2/21.pdf.
10. Лисенко А.М. Фінансова звітність як джерело інформації для аналізу фінансового стану мікропідприємства та малого підприємства. // *Облік, аналіз, аудит та оподаткування: сучасна парадигма в умовах інформаційного суспільства : збірник матеріалів VII Міжнародної науково-практичної конференції, присвяченої 115-річчю Київського національного економічного університету імені Вадима Гетьмана; 09-10 грудня 2021 року*. - Київ: КНЕУ, 2021. С. 297-299. <http://dspace.kntu.kr.ua/jspui/handle/123456789/12063>.
11. Методичні вказівки щодо здійснення оцінки фінансового стану підприємства : при викон. сам. роб. з дисц. «Теорія економічного аналізу», «Аналіз господарської діяльності», «Економічний аналіз за видами економічної діяльності» : для студ. ОС «Бакалавр» зі спец. 071 «Облік і оподаткування» / [уклад. А. М. Лисенко] ; М-во освіти і науки України, Центральнoукраїн. нац. техн. ун-т, каф. аудиту та оподаткування. - Кропивницький : ЦНТУ, 2017. 19 с. <http://dspace.kntu.kr.ua/jspui/handle/123456789/8007>.
12. Мних Є.В., Ференц І.Д. Економічний аналіз. Навчальний посібник. - Львів, «Армія України», 2000 р. 144 с.
13. Нестерчук Ю.О., Соколюк С.Ю., Жарун О.В., Непочатенко О.А. Теорія економічного аналізу. Навчальний посібник. - Київ: Центр учбової літератури, 2020. 272 с.
14. Основи економічного аналізу : навч.-метод. посібник / В.М. Микитюк, Т.М. Паламарчук, О.П. Русак [та ін.]; за ред. В.М. Микитюка. - Житомир: Рута, 2018. 440 с.
15. Черниш С.С. Економічний аналіз. К.: «Центр учбової літератури», 2019. 256 с. Gumenna-Derii, M. (2020). Definition of the concept of “material and technical resources” and their relationship with other resources in construction. *Herald of Economics*, 0(3(97)), 252-265. doi: <https://doi.org/10.35774/visnyk2020.03.252>.
16. Borović, Z., Gligorić, D. & Trivić, J. (2020). Total Factor Productivity and Economic Freedom in Former Socialistic Countries. *Economic Analysis*, Vol. 53, No. 2, 95-108. <https://www.library.iien.bg.ac.rs/index.php/ea/article/view/1209/1104>.
17. Kuznyetsova, A., & Maslov, V. (2021). Methodical principles of analysis of the concept of “organizational and economic mechanism of public-private

- partnership”. *Herald of Economics*, 0(3), 137–146.
doi:<https://doi.org/10.35774/visnyk2021.03.137>.
18. Lyubenko, A., Shurpenkova, R., & Sarahman, O. (2021). Increasing the financial stability of enterprises with the help of financial analysis tools. *Herald of Economics*, 0(4(98)), 185-196.
doi:<https://doi.org/10.35774/visnyk2020.04.185>.
19. Maslii, V., & Pytel, S. (2021). Statistical analysis of geographical structure foreign direct investment in Ukraine. *Herald of Economics*, 0(2), 160-175.
doi:<https://doi.org/10.35774/visnyk2021.02.160>.
20. Preston, R., Lewis, T., Dale, D. Introduction to Economic Analysis. Version 2.1. 341 p. <https://www.kellogg.northwestern.edu/faculty/dale/ieav21.pdf>.

Розглянуто і схвалено на засіданні кафедри аудиту, обліку та оподаткування,
Протокол № 1 від «17» серпня 2022 р.